

Obsah

Úvod	5
1 Čtenářská gramotnost	7
1.1 Etapy rozvoje čtenářské gramotnosti	9
1.2 Roviny počáteční čtenářské gramotnosti	11
1.3 Faktory ovlivňující čtenářskou gramotnost	12
1.3.1 Faktory exogenní	13
1.3.2 Faktory endogenní	15
1.3.3 Čtení s porozuměním	16
2 Výzkumy čtenářské gramotnosti	18
2.1 Výzkum PIRLS	19
2.1.1 Výsledky výzkumu PIRLS	20
2.1.2 Ukázky úloh z výzkumu PIRLS	25
2.2 Výzkum PISA	28
2.2.1 Výsledky výzkumu PISA	29
3 Pregraduální příprava budoucích učitelů v kontextu čtenářské gramotnosti	36
3.1 Budoucí a začínající učitel	36
3.2 Základní role a rysy učitele	37
3.3 Osobnost učitele a učitelské styly	38
3.4 Fáze profesní dráhy učitele	40
3.5 Kompetence učitele	42
3.6 Příprava budoucích učitelů a analýza dokumentů	46

4	Čtenářská gramotnost a klima školy	52
4.1	Úvod	53
4.2	Vysvětlení základních pojmů	53
4.2.1	Klima školy	55
4.2.2	Klima třídy	58
4.3	Pozitivní klima školy	58
4.4	Výzkumné nástroje pro hodnocení klimatu školy a třídy	60
5	Genderová diferenciaci a podmíněnost výsledků čtenářské gramotnosti u českých žáků a žákyň v primárním vzdělávání	63
5.1	Úvod	63
5.2	Genderová podmíněnost ve výchově a vzdělávání	64
5.2.1	Genderová podmíněnost v kontextu výchovy	65
5.2.2	(Re)produkce genderových stereotypů ve vzdělávacím systému	67
5.2.3	Genderově citlivá výchova	69
5.3	Genderová diferenciaci ve výsledcích vzdělávání, zejména co se týče čtenářské gramotnosti	72
5.3.1	Genderové rozdíly v čtenářské gramotnosti dívek a chlapců	73
5.4	Závěr	79
6	Výzkumné šetření	81
6.1	Popis výzkumného šetření	81
6.2	Cíle výzkumného šetření	82
6.3	Výzkumný problém a hypotézy	82
6.3.1	Charakteristika respondentů	84
6.4	Vyhodnocení získaných dat	85
6.4.1	Vyhodnocení hypotéz	85
6.4.2	Analýza jednotlivých položek didaktického testu	90
6.5	Diskuze výsledků výzkumného šetření	105
	Závěr	107
	Summary	109
	Literatura	110